

Á LANDSFUNDI Kvennalistans, sem haldinn var að Nesjavöllum um síðustu helgi, var framtíð Kvennalistans rædd frá ymsum hlíðum. Innan flokksins er fylgi við það sjónarmið að rétt sé að breyta um stefnu. Konur eru hins vegar ekki sammála um hvert beri að stefna, hvort rétt sé að hætta með sérstakt framboð kvenna eða hvort Kvennalistinn eigi að ganga til samstarfs við aðra flokka. Niðurstaða landsfundarins varð sú að ekki væri tímabært að taka ákvárdanir um afgerandi breytingar á starfi Kvennalistans. Umræðunni um framtíð hans er hins vegar ekki lokið.

Á landsfundinum voru settir fram fimm kostir varðandi framtíð Kvennalistans. Í fyrsta lagi að halda áfram óbreyttri stefnu og vinna að því að efla Kvennalistann. Í öðru lagi að Kvennalistinn hætti að bjóða fram við kosningar en verði áfram til sem stjórnmalahreyfing og snúi sér að annars konar kvennabaráttu. Í þriðja lagi að opna Kvennalistann meira fyrir körlum og gefa þeim m.a. kost að taka sæti á framboðslistum hans. Í fjórða lagi að taka upp samstarf við önnur stjórnmalaoft eða sameinast öðrum flokkum. Í fimmta lagi að Kvennalistinn hætti starfsemi. Fundurinn ákváð að velja fyrsta kostinn, en að halda umræðu um framtíð Kvennalistans áfram.

Umræður á fundinum þróuðust á þann veg að langmestur tími fór í að ræða tvo kosti, að halda áfram óbreyttri stefnu eða samstarf við aðra flokka. Ein kona lýsti sig fylgjandi því að leggja Kvennalistann niður, en aðrar konur sem tjáðu sig voru eindregið fylgjandi því að Kvennalistinn héldi áfram að starfa eða tæki upp samstarf við aðra

Framboðsleið engin endanleg lausn

flokka. Mjög lítil umræða varð um þá leið að opna Kvennalistann fyrir körlum, en áhugi mun vera hjá einstökum konum að skoða þá leið, t.d. lýsti Guðný Guðbjörnsdóttir þingkona því yfir eftir fundinn að hún vildi skoða þá leið.

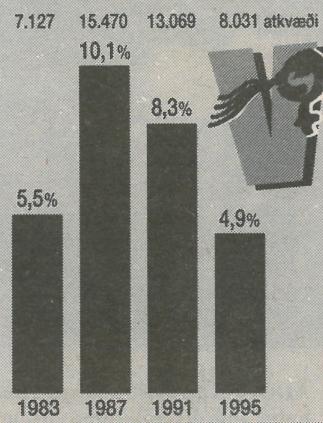
Hvenær að leggja Kvennalistann niður?

Allt frá því Kvennalistinn var stofnaður árið 1983 hafa konur, sem styðja flokkinn, sagt að Kvennalistinn væri tæki til að berjast fyrir kvennfrei og jafnrétti karla og kvenna. Þegar þeim markmiðum væri náð myndu konur hætta að bjóða fram sérstakan framboðslista. Nær allir eru sammála um að konur hafi enn ekki náð jafnrétti að við

karla á öllum svíðum, en eftir sem aður ræða kvennalistakonur nú um að leggja Kvennalistann niður. Ástæðurnar eru fyrst og fremst minnkandi fylgi við flokkinn og áhugi á samstarfi við aðra flokka.

„Framboðsleið Kvennalistans er engin endanleg lausn. Ef okkur finnst þessi leið ekki ganga og ef kjósendur eru ekki að við eftir

Kjörfylgi Kvennalistans í kosningum til Alþingis 1983-95

um að halda áfram á þessari braut, eins og margir geta ályktat út frá niðurstöðu síðustu kosninga, þá ræðum við auðvitað þá stöðu,“ sagði Kristín Halldórsdóttir, þingkona Kvennalistans.

Ahugi á samstarfi við aðra flokka

Þó umræður um samstarf Kvennalistans við aðra flokka hafi

verið fyrirferðarmiklar á landsfundinum var það ekki stórr hópur kvenna sem hvatti til þess að sú leið yrði farin. Þetta segir Steinunn Óskarsdóttir borgarfulltrúi, en hún er talmaður þessarar stefnu innan Kvennalistans.

Steinunn sagði að reynslan af samstarfi Kvennalistans í R-listanum gæfi fullt tilefni til að skoða samstarf við önnur stjórnmalaoft á landsvísu. Hún sagðiist sjálf upphaflega hafa verið andvíg samstarfi um framboð fyrir borgarstjórnarkosningarnar í Reykjavík, en snúist hugur. Samstarfið hefði í alla staði gengið mjög vel.

Kristín Halldórsdóttir sagði ekkert liggja fyrir hver viðbrögð Kvennalistans yrðu ef ósk kæmi

frá öðrum flokkum um viðræður um samstarf. „Engin okkar hefur neitt umboð í höndum til að hefja viðræður. Við höfum aldrei hafnað því að hlusta á og ræða við aðra á óformlegan hátt. Ef ætti að fara í eitthvert formlegt samstarf þá yrði vitaskuld að ræða það innan Kvennalistans og taka um það formlega ákvörðun.“

Viljum ekki að Kvennalistinn verði stofnun

margt áunnist, en við eignum svo margt ógert.

Ég hef áhyggjur af því að þessi umræða dragi

úr trausti kjósenda á

Kvennalistananum.“

Guðrún sagði að konur á landsbyggðinni, sem fylgt hafa Kvennalistananum að málum, væru flestar eindregið þeirrar skoðunar að Kvennalistinn ætti að halda áfram að bjóða fram. Hún sagðiist ekki útiloka samstarf við aðra flokka, en það yrði þá að gerast á grundvelli samstarfs, en ekki samruna.

MÁLIN rædd af kappi í fundarhléi landsfundarins á Nesjavöllum.

Engar breytingar gerðar á útskiptareglunni

Selfossi. Morgunblaðið.

ENGAR breytingar voru gerðar á útskiptareglu Kyennalistans, en reglan var tekin til umræðu á landsfundi flokksins, sem lauk um síðustu helgi. Samþykkt var að efla tengsl þingflokkks Kvennalistans við aðrar kvennalistakonur og gera fleiri röllum kleift að tjá sjónarmið Kvennalistans.

Á landsfundinum var samþykkt að beina umræðu um framtíðarmálum til allra anga listans í kjördænum. Fram kom að stuðningur við samstarf eða samruna við aðra flokka er mestur á höfuðborgarsvæðinu. Undir lok fundarins, eftir snarpar umræður á köflum, var samþykkt einróma að efla Kvennalistann og þá einkum með því að ræða launamál kvenna og vinna

markvisst að því að útrýma launamun milli kynjanna.

Í almennum umræðum á fundinum kom fram eindreginn stuðningur við lækknun áfengiskaupalaðurs í 18 ár og hækkun sjálfræðisaldurs ungmenna til sama aldurs. Í umræðunum voru einnig kynntar áherslur þingflokkssins í umfjöllun á Alþingi um stækkun álversins í Straumsvík. Ekki komu fram nein- ar athugasemdir við þær áherslur.

Í samþykktum starfsreglum fyrir þingflokk Kvennalistans er lögð áhersla á að virkja sem flestar konur til beins stuðnings við þingflokkinn og þátttöku í störfum hans. Ekki voru gerðar breytingar á útskiptareglum þingflokkssins. Í starfsreglunum er getið um sér-

staka reglubundna þingflokkfundi auk sérstakra reglulegra funda með þeim kvennalistakonum sem sitja í stjórnum, ráðum og nefndum á vegum Kvennalistans. Þá er í samþykktini getið um að ef málþróist á þann veg að þingkonur treysta sér ekki til að styðja yfirlysta stefnu Kvennalistans í einhverju máli skuli þær ræða þann ágreining innan þingflokkssins eða á öðrum fundum Kvennalistans og leita samkomulags ádur en málþfer í fólmiðla.

Í veganesti í fundarlok var sett fram niðurstaða í fáum örðum. Þær kom fram að landsfundurinn hefði verið fámennur, umbrotasamur en ekki leiðinlegur.

Barátta fyrir kvennfrelsi og mannréttindum

Selfossi. Morgunblaðið.

LANDSFUNDUR Kvennalistans, haldinn á Nesjavöllum í Grafningi 10. - 12. nóvember 1995 skorar á konur um land allt að vinna saman að bættu þjóðfelagi á kvennapólitískum forsendum. Reynslan hefur sýnt og sannað að með samstöðunni geta konur unnið kraftaverk.

Í stjórnmalályktunni segir að mikil hafi áunnist á þeim 20 árum frá því að þúsundir íslenskra kvenna lögðu niður vinna í einn dag til þess að sýna fram á mikilvægi starfa sinna fyrir samfélagið.

„Ljóst er að konur eru nú sýnilegri en ádur. En betur má ef duga skal. Konur sitja ekki við sama bord og karlar þegar kemur að stjórnunarstörfum, ákváranatökum og völdum. Konur eru helmingur landsmanna en þær skipa enn að eins um fjórðung þingsæta og fjórðung sæta í sveitarstjórnunum landsins. Hlutfall kvenna í stjórnunum, nefndum og ráðum ríkisins er allt of lágt, faár konur gegna embættum dómara og svona mætti áfram telja. Dugir þetta til að viðhorf kvenna heyrist til jafns við viðhorf karla? Við segjum nei.“

Fjárhagslegt sjálfstæði

„Fjárhagslegt sjálfstæði kvenna er forsenda kvennfrelsis. Fjölmargar launakannanir hafa leitt í ljós að konur bera mun minna úr býtum en karlar fyrir sambærileg störf. Þessi launamunur eykst jafnvæl með aukinni menntun. Geta íslenskar konur unað við pennan

veruleika? Við segjum nei.

Ennþá bera konur hitann og þungann af heimilisstörfum og barnauppeldi. Niðurskurður í velferðarþjónustu bitnar harðar á kontum en körlum og úrræði í atvinnumálum taka sjaldnast mið af þörfum og aðstæðum kvenna. Lág-launastefnan í þjóðfélaginu heldur konum í fátæktagildru. Sættu konur sig við þetta? Við segjum nei.

Prátt fyrir ávinningsa finna íslenskar konur fyrir því baksagi sem gætt hefur í kvennabaráttunni um heim allan á undanförnum misserum. Konur reka sig sifelt upp í hið ósýnilega glerþak ríkjandi viðhorfa og hefða. Sifelt fleiri konur gera sér grein fyrir því að lögin sem kveða á um jafnræði kvenna og karla samræmast ekki skilaboðum sem stöðugt berast konum um að þær seú til færri fiska metnar. Er þetta sú verold sem við viljum? Við segjum nei.

Reynslan kennir okkur að það þarf stöðugt að standa vaktina og Kvennalistinn gerir það nú sem fyrr. Settu marki hefur ekki verið náð fyrir en kynferði hættir að hafa áhrif á aðstæður, starfsferil og kjörfólk. Konur sættu sig ekki við minna en efnahagslegt, félagslegt og likamlegt sjálfstæði. Þær eiga rétt á frelsi til að velja lífi sínu þann farveg sem hugur þeirra stendur til. Þær eiga skilið að vera metnar að verðleikum á eigin forsendum. Það er sú verold sem við viljum.“

„Það var nauðsynlegt fyrir okkur að taka þessa umræðu. Við höfum alla tíð verið jákvæðar fyrir allri endurskoðun. Við viljum ekki að Kvennalistinn verði einhver stofnun. Við ætlum okkur ekki að hanga á einhverju, eins og hundar á roði, sem ekki hefur hljómgunnur,“ sagði Kristín.

Kristín sagði ljóst að ræða þyrfti þessi mál betur viðar í Kvennalistannum áður en hægt væri að taka einhverja ákvörðun um stefnubreytingu. Þess vegna hefði landsfundurinn komist að beirri niðurstöðu að á þessu stigi væru ekki forsendar fyrir því að breyta um stefnu. Umræðan þyrfti að halda áfram.

Kristín sagði að þessi umræða væri erfid fyrir Kvennalistann, en það hefði verið nauðsynlegt að fara í gegnum hana. Guðrún Stefánsdóttir, námsráðgjafi og bæjarfulltrúi á Ísafjörði, sagðiist geta tekið undir að þessi umræða um framtíð Kvennalistans hefði verið nauðsynleg, en hún sagðiist telja æskilegt að konur hefðu komist að endanlegri niðurstöðu á fundinum.

„Mér finnst að Kvennalistinn þurfi að fara að horfa fram á við og einbeita kröftunum, að því að koma hlutum í verk. Það hefur margt áunnist, en við eignum svo margt ógert. Ég hef áhyggjur af því að þessi umræða dragi úr trausti kjósenda á Kvennalistananum.“

Guðrún sagði að konur á landsbyggðinni, sem fylgt hafa Kvennalistananum að málum, væru flestar eindregið þeirrar skoðunar að Kvennalistinn ætti að halda áfram að bjóða fram. Hún sagðiist ekki útiloka samstarf við aðra flokka, en það yrði þá að gerast á grundvelli samstarfs, en ekki samruna.